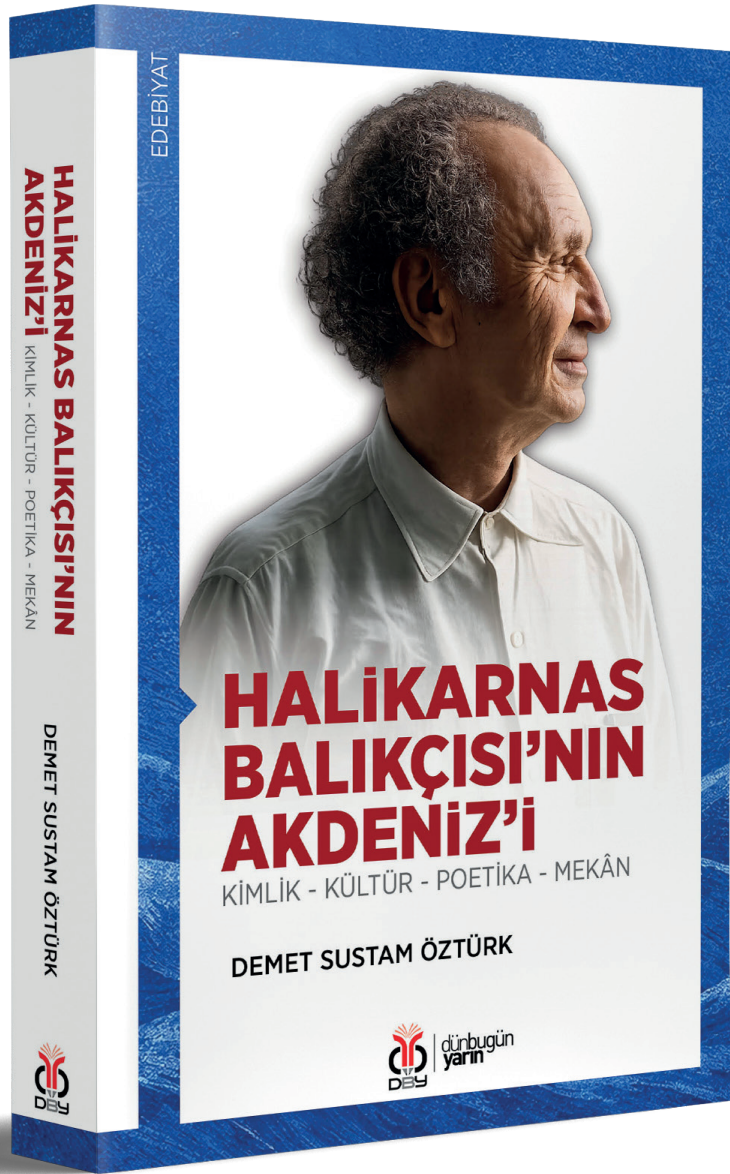


HALİKARNAS BALIKÇISI'NIN AKDENİZ'İ

KİMLİK - KÜLTÜR - POETİKA - MEKÂN

DEMET SUSTAM ÖZTÜRK



Bu PDF dokümanı, kitabın bir kısmını içermektedir.
DBY okurları için özel olarak oluşturulmuştur.

“dün”den öğrendiklerinle
“bugün”ü yaşamak
“yarın”ları aydınlatır.



“dün”den öğrendiklerinle
“bugün”ü yaşamak
“yarın”ları aydınlatır.

© 2026, DÜN BUGÜN YARIN YAYINLARI™

Tüm hakları saklıdır. Kaynak gösterilerek tanıtım amacıyla ve araştırma için yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir şekilde kopya edilemez, elektronik ve mekanik yolla çoğaltılıp, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

DBY: 515
Edebiyat: 283

ISBN 978-625-8686-29-6
Sertifika No: 52315
1. Basım: İstanbul, 2026

Yazar: Demet Sustam Öztürk
Dizi Editörü: Furkan Öztürk
Yayın Yönetmeni: İrfan Güngörür

Kapak Fotoğraf: Bodrum Deniz Müzesi arşivi

Baskı Hazırlık: DBY Ajans

Baskı/Cilt:
Birlik Baskı Ozalit San. Tic. Ltd. Şti.
(Sertifika No: 52846)

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI / Library Cataloging-in-Publication Data (CIP)

Halikarnas Balıkçısı'nın Akdeniz'i: Kimlik - Kültür - Poetika - Mekân

Yazar: Demet Sustam Öztürk (Dr.)

İstanbul : DBY Yayınları, 2026.

334 s. ; 13,5 x 21,0 cm ___ (DBY Yayınları ; No. 515) ___ Dizin var.

ISBN 978-625-8686-29-6

1- Edebiyat 2- İnceleme 3- Halikarnas Balıkçısı 4- Cevat Şakir Kabaağaçlı

Bu kitap, 2024 Temmuz ayında Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalında savunulan "Halikarnas Balıkçısı'nda Kimlik, Evren ve Lirikmin Kaynağı Olarak Akdeniz" başlıklı doktora tezinden üretilmiştir.

DÜN BUGÜN YARIN YAYINLARI
Ankara Caddesi, Ünal Han No: 21/4
Cağaloğlu, Eminönü - Fatih / İstanbul
www.dby.com.tr • dby@dby.com.tr
Tel.: +90 212 526 98 06

İçindekiler

Sunuş	11
Kavramlar: Akdeniz ve Akdenizlilik Üzerine	25
1. Kültürlerin Kavşağında Bir Akdeniz Portresi.....	25
2. Sınırları Belirlenemeyen Bir Kavram: Akdenizlilik	35
Tarihî Çerçeve: Türk Edebiyatında Akdeniz'e Açılan İki Pencere ... 47	
1. Batı Uygarlığına Ulaşma Hülyası: Bahr-ı Sefid Havza-yı Medeniyeti...47	
2. "Havza Edebiyatı"nın Hümanizma Arayışı Çerçevesinde Yorumlanması: Mavi Anadolu Hareketi	61
Cevat Şakir'den Halikarnas Balıkçısı'na: Akdeniz'in Kıyısında Aranmak ve Yeni Bir Kimlik Yaratmak	77
Bir Medeniyet Rüyası Olarak Akdeniz: Halikarnas Balıkçısı'nın Kültür Tasavvuru	111
1. Oltaya Takılan Yem: Üst Kültür Havzası Olarak "Altıncı Kıta".....	111
2. Uygarlığın Beşiği: İyonya'dan Bizans'a, Bizans'tan Osmanlı'ya Anadolu.....	122
3. Yunan Mucizesi Yerine Ege Mucizesi: Akdeniz'de Batılı Tarih Yazımı Karşısında Balıkçı.....	130

Kültürün Söylencesel Yüzü: Akdeniz’de Karşılaştırmalı Mitoloji.. 151

1. Kybele’den Artemis’e Ana Tanrıçalar: Akdeniz’de Matriyarkal Düzenin Kutup Yıldızları 154
2. Anadolu’dan Olympos’a, Matriyarkal’den Patriyarkal’e Geçiş: Mitlere Yunan Müdahalesi 173

Akdeniz’in Lirik Poetika İle Keşfi: Halikarnas Balıkçısı’nın Eserlerinde Doğa-Yaşam-İnsan Üçgeni..... 185

1. İnsan-Doğa İlişkisinin Hâkimi: “Etken, Yapıcı ve Yıkıcı” Doğa 185
2. Doğa’nın Anlamlandırılma ve Kişileştirilme Sürecinde Düşsel Varlık ve Mekânlar 199
3. “Yaşamı, Yaşamayı ve Yaşatmayı” Yazmanın Önlenemez Coşkusu: Dionisyak Neşve 211
4. Kozmik Ahengin Parçası Olarak İnsan: Balıkçı’nın “Soylu Vahşi”leri..... 227
5. Ötelerin Çağırısı: Yolculuk, Keşif ve “Meçhul Diyar”a Ulaşma Arzusu 241
6. Lirik Poetikanın İfade Alanı: Balıkçı’da Şiirsel Söyleyiş 250

Halikarnas Balıkçısı’nın Estetik ve Şiirsel Mekân: Arşipel..... 265

1. Akdeniz Medeniyetinin Özü: Işığın ve “Peri Halkaları”nın Çevrelediği Bir Deniz Olarak Arşipel..... 265
2. Balıkçı’nın Edebiyat ve Yaşam Coğrafyası Olarak Arşipel 281
3. Doğa’nın Anadolu’ya İmtiyazı: Arşipel Florası 296
4. Akdeniz’in Garipleri: Arşipel Faunası..... 306

Kaynakça 319

Dizin 331

Sunuş

Çağdaş olan yazarlarla birlikte düşünüldüğünde Halikarnas Balıkçısı’nın edebiyat programının öncelediği izleklerin Türk edebiyatı için önemi daha belirgin hale gelecektir. İnsanı tek başına değil doğayla kurduğu ilişki çerçevesinde odağına alan, çok sevdiği Arşipel biyocoğrafyası üzerinde insanın mutlak hâkimiyetini reddeden, bu biyocoğrafyayı oluşturan flora ve fauna üyelerinin üzerine tek tipleştirici bir bakışla değil hassasiyetle eğilen, denizi “karaların bakışıyla kirlenen” özerk bir varlık olarak değerlendirip eserlerinin merkezine yerleştiren Balıkçı, tüm bu yönleriyle Türk edebiyatında doğaya uyanışın ilk ve en büyük temsilcisidir. Oxford’da Yakın Çağlar eğitimi almasının kendisine kazandırdığı formasyon ile Anadolu’nun özellikle onun Ege kıyılarının medeniyet tarihindeki önemini ortaya çıkarmak için uğraşır. Kurmaca dışı düzyazılarının hemen hepsi karşılaştırmalı mitoloji ve etimoloji örnekleriyle zenginleştirmeye çalıştığı bu tezi odağına alır. İlk kez 1925’te İstiklal Mahkemesi kararıyla geldiği Bodrum’da geçmiş yaşamının travmalarından arınan ve içindeki Akdenizlinin potansiyelini ortaya çıkaran yazar, Akdeniz’i kendisi için yeniden doğuş/öze dönüş anlamı taşıyan yaşam coğrafyası olarak seçer ve edebiyat coğrafyası ile birleştirir. “Tabiattan aldığı tabiata geri vermek” üzerine kurulu yaşam misyonunun sevgiyle kendini oranın kültürüne

sahip çıkmaya, florasını zenginleştirmeye, güzelliklerini tanıtmaya adar. Bodrum'a sayısız bitki fidanı kazandırır, güney bölgelerde narenciye tarımını geliştirmek üzere bir el kitabı yazar, rehberlik yapar, resim çizer, öykü ve romanlarının yanı sıra Türk edebiyatına edebî otobiyografinin, karşılaştırmalı mitolojinin, doğa yazınının, ekokültürel okumaların başarılı örneklerini kazandırır. Tüm bu yönleri ve müzikten dansa, tarihten dinlere, tarım ve turizme kadar uzanan çeşitlilikte entelektüel birikimiyle “son bin fen” ilan edilir. Bugün edebiyat tarihinde Mavi Anadolucular olarak adlandırılan seçilmiş bir aydın grubuna fikirleriyle tesir eder. Akdeniz temelli bir kimlik tasarımı ve söyleyiş tarzını Türk edebiyatına kazandıran Halikarnas Balıkcısı'nın eserlerini Akdeniz odağında okuyup değerlendirmek yazarın yaşamı ve eserleri arasındaki bağlantının açığa çıkarılması noktasında önem arz etmektedir.

Bu çalışma Halikarnas Balıkcısı'nın “sarmal yaşam”ında, “gönül yurdu” olarak özümlediği Akdeniz coğrafyasının etkilerine ve bu etkilerin onun edebiyatındaki yansımalarına odaklanmaktadır. Bu çerçevede yazarın Cevat Şakir'den Halikarnas Balıkcısı'na dönüşümünü ve bunda Akdeniz'in rolünü tartışmak; Akdeniz kimliği odağında değerlendirdiği, mitoloji ve etimoloji çalışmalarıyla zenginleştirdiği Anadolu medeniyeti tezinin dayanaklarını sistematikleştirmek; edebiyat programının kaynağı olarak Akdeniz'e eğilmek ve estetik bir evreni temsil eden Arşipel'in eserlerinin edebiyat coğrafyasına sunduğu malzemeleri tespit etmek çalışmanın temel çıkış noktalarıdır. Bu yolla yaşadığı coğrafyayla özdeşleşmiş bir yazar olarak Balıkcı'nın yaşamı ve edebiyatı arasındaki bağlantılar Akdeniz kavramı etrafında ortaya konulacağı gibi her biri büyük bir anlatının parçaları niteliğindeki eserleri aracılığıyla Türk edebiyatında Akdenizli bir söylemin varlığı da tartışmaya açılacaktır.

Bu amaçla Balıkcı külliyyatının tamamının birinci baskıları çalışmaya dâhil edilip çalışmanın kapsamını oluşturmuştur. 7 öykü, 6 roman, 1'i 1960'lı yılların sonlarına doğru TRT İzmir Radyosunda

yayımlanan “Halikarnas Balıkcısı'ndan Merhaba” programında yaptığı konuşmaların deşifresi olmak üzere 8 deneme, 1 otobiyografi, 1 mektup ve son olarak başlangıçta çeviri zannedilip sonradan telif olduğu anlaşılan 1 anı-roman türünde eser çalışmanın birincil kaynaklarını oluşturmaktadır¹. Külliyyat içinde değerlendirdiğimiz 6 öykü, 5 roman ve 4 deneme Balıkcı hayattayken kitap halinde basılmış, geri kalanlar ölümünden sonra yakın dostları ve araştırmacılar tarafından gazetelerden derlenip yayımlanmıştır. Yakın dostu Azra Erhat'ın Balıkcı'nın kendisine yazdığı mektuplardan yararlanarak bir araya getirdiği *Düşün Yazıları* ile *Mektuplarıyla Halikarnas Balıkcısı* ve Ege Üniversitesinde Prof. Dr. Ömer Faruk Huyugüzel yönetiminde Sevilay Ögüt'ün hazırladığı mezuniyet tezinin kitaplaşması neticesinde gün yüzüne çıkan *Bulamaç* sayılmazsa ölümünden sonra yazarın külliyyatını devam ettirme işini Şadan Gökova üstlenmiştir. Balıkcı'nın kendisine emanet ettiği gazete kesikleri ve görsellerden oluşan evrak yekûnundan faydalanan Gökova, araştırmalarını dönem gazetelerinde yaptığı arşiv çalışmalarıyla destekleyerek yazarın daha önce yayımlanmamış bazı eserlerini tespit eder. Ancak Şadan Gökova, eserleri yayına hazırlarken birtakım müdahalelerde bulunur. Bu müdahaleler, üslubun sadeleştirilmesiyle sınırlı kalmayıp mevcut kitapların isimlerinin değiştirilmesi ve türsel ayrımlar gözetilmeksizin yazıların bir araya getirilmesi gibi tahribatları da içermektedir. Yayımlanmamış eserleri okurla buluşturmak amacıyla giriştiği işlerde Gökova, Halikarnas Balıkcısı'nın kaleminden çıkmış kitapların tasniflerini değiştirerek onlara yeni isim-

¹ Balıkcı ölümünden önce Tales, Demokritos ve Homeros'un öne çıkarıldığı *Anadolu Uluları* adlı bir esere başlamış ancak bunu tamamlamaya ömrü yetmemiştir (Gökova, 2002b: 168). Azra Erhat ile ortak bir kitap yazma arzusunda olduğunu da mektuplarında dile getirir. Ayrıca kendisinin ölümünden sonra mektupların yayımlanmasını da bizzat Balıkcı 25 Mayıs 1957 tarihli mektubunda Erhat'a iletmıştır (Erhat, 1976: 9). Bunlar dışında Narthex isimli bir dergi ile bir de thesaurus (eş anlamlılar sözlüğü) çıkarmayı planladığını Azra Erhat'a mektupları aracılığıyla bildirmiştir (Halikarnas Balıkcısı, 1981: 8, 17).

ler verir. Külliyyattan herhangi bir yönetime başvurmaksızın seçtiği öyküleri, eserlerde yer almayan birkaç yeni hikâye ile birleştirerek farklı bir yayınmış gibi sunar. Bu müdahaleler, metinleri ilk hallerinden uzaklaştırarak ortaya Balıkçı'nın imzasını taşıyan bir eserler kalabalığı çıkarır.

Söz konusu tahribatlar, yazarın öykü kitaplarında daha açık şekilde kendini belli eder. Balıkçı'nın sağlığında basılan öykü kitaplarının isimleri şu şekildedir: *Ege Kıyılarından* (1939), *Merhaba Akdeniz* (1947), *Egenin Dibi* (1952), *Yaşasın Deniz* (1954), *Gülen Ada* (1957), *Gençlik Denizlerinde* (1973). *Ege Kıyılarından* ilerleyen yıllarda yazar tarafından ilk baskısı 30, ikinci baskısı 32 öyküden oluşan *Merhaba Akdeniz*'e dâhil edilmiş, diğerleri ise Cevat Şakir'in hayatını kaybettiği 1973 senesine kadar aynı isimle okuyucu karşısına çıkmıştır. Şadan Gökova'nın müdahaleleri neticesinde bugün gelinen noktada Bilgi Yayınevi Halikarnas Balıkçısı imzalı öykü kitaplarını bu isimlerle yayımlamaz. Gerçekte Şadan Gökova'nın seçtikleri olan ancak yayınevinin Balıkçı'nın imzasıyla yayımladığı öykü kitaplarının isimleri şöyledir: *Gençlik Denizlerinde* (1983), *Ege'den Denize Bırakılmış Bir Çiçek*² (1983), *Parmak Damgası* (1986), *Çiçeklerin Düğünü* (1991) ve *Merhaba Akdeniz* (2014).

Bu karışıklığın sonuçlarını daha net kavrayabilmek adına yalnızca *Merhaba Akdeniz*'in yayın serüvenine göz atmak yeterlidir. İlk baskısı Balıkçı hayattayken 1947 yılında yapılan *Merhaba Akdeniz*'deki hikâyeler, Şadan Gökova tarafından yeni bir editoryal düzene tâbi tutularak *Ege'den Denize Bırakılmış Bir Çiçek*, *Çiçeklerin Düğünü*, *Gençlik Denizlerinde* ve *Parmak Damgası* arasında bölüştürülmüş ve *Merhaba Akdeniz* isimli kitap yayından kalkmıştır. Eser, 2014 yılında yine Gökova'nın gözetiminde külliyyata tekrar orijinal ismiyle -ilk baskısının 1962'de yapıldığı şekilde hatalı bir bilgilendirmeyle- dâhil edilse de içerisinde yer alan öyküler yukarıda

² Eser daha önce *Ege'den* ismiyle 1972 yılında basılmıştır. bk. Halikarnas Balıkçısı (1972a). *Ege'den*. Milliyet Yayınları, b.y.

adı geçen üç kitaptan çıkarılmamış, bu haliyle aynı öykünün iki ayrı yapıtta yer aldığı karmaşık bir durum ortaya çıkmıştır³.

Yazarın ölümünden sonra onun gazete sayfalarında kalmış denemelerini de bir araya getirerek okura sunan Gökova bunlarda da aynı yazıyı birkaç farklı kitaba almak veya kurmaca bir eseri düşünce yazıları içine yerleştirmek gibi yöntemler izler. Balıkçı külliyyatı üzerindeki karmaşanın nedenleri yalnızca Şadan Gökova'nın keyfi editoryal müdahaleleri ile sınırlı değildir. Bazı durumlarda yazarın bizzat kendisi de külliyyatın tekrara düşmeksizin özünün kavranabilmesi noktasında büyük bir engel teşkil eder. Maddi kaygıların ve kural tanımaz bir mizacın sevkiyle Balıkçı'nın tüm eserlerinde aynı meseleler üzerinde dönüp dolaştığı hatta bazen aynı anlatı parçalarını farklı eserlere dâhil ettiği görülmektedir. Yazarın kendisi tarafından yapılan aşağıdaki açıklama *Ötelerin Çocuğu*⁴ romanı özelinde bu durumun ulaştığı boyutu göstermesi açısından dikkate değerdir:

Aganta Burina Burinata'dan çok önce, yukarı aşağı otuz beş yıl önce yazmıştım. Roman yıllarca basılmadı. -Kokmasın diye olacak-, salamura yatırıldı. Kitabın doğmayışına ve eczanelerde kavanoz içerisine konulup gösterilen çocuklar gibi kalmasına acıdım. Romanda geçip de hoşuma giden vakaları ve bazı tipleri hikâye şekline sokup şurada burada basına vermiştim. O hikâyeleri okumuş olan okuyucular o vakalara ve tiplere romanda yine rast geleceklerdir (Halikarnas Balıkçısı, 1956).

Röportajın ilerleyen bölümlerinde yazılış itibarıyla kendisinin ilk eseri olduğunu açıkça belirten Cevat Şakir, bu romanın parçalarını daha sonra çeşitli öyküleri ile *Bulamaç* ve *Deniz Gurbetçileri* roman-

³ Gökova'nın öykü kitapları üzerindeki tasarruflarının detayları için bk. Özbek, A. (2018). *Cevat Şakir Kabaağaçlı Hayatı-Eserleri-Sanatı Üzerine Bir Araştırma*. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 271-279.

⁴ Kitap ilk baskıdan sonra yazarın tercihi doğrultusunda *Ötelerin Çocukları* olarak yayımlanır.

Kaynakça

Birincil Kaynaklar

- Erhat, A. (1976). *Mektuplarıyla Halikarnas Balıkçısı*. Çağdaş Yayınları, İstanbul.
- Halikarnas Balıkçısı (1939). *Ege Kıyılarından*. Tan Evi, İstanbul.
- Halikarnas Balıkçısı (1946). *Agania Burina Burinata*. Akba Kitabevi, Ankara.
- Halikarnas Balıkçısı (1947). *Merhaba Akdeniz*. Doğanlar Basımevi, İzmir.
- Halikarnas Balıkçısı (1952). *Egenin Dibi*. Yeditepe Yayınları, İstanbul.
- Halikarnas Balıkçısı (1954a). *Yaşasın Deniz*. Varlık Yayınları, İstanbul.
- Halikarnas Balıkçısı (1954b). *Anadolu Efsaneleri*. Yeditepe Yayınları, İstanbul.
- Halikarnas Balıkçısı (1955a). *Anadolu Tanrıları*. Yeditepe Yayınları, İstanbul.
- Halikarnas Balıkçısı (1955b). *Ötelerin Çocuğu*. Yeditepe Yayınları, İstanbul.
- Halikarnas Balıkçısı (1957). *Gülen Ada*. Yeditepe Yayınları, İstanbul.
- Halikarnas Balıkçısı (1961). *Mavi Sürgün*. Remzi Kitabevi, Ankara.
- Halikarnas Balıkçısı (1962). *Uluç Reis*. Remzi Kitabevi, İstanbul.
- Halikarnas Balıkçısı (1966). *Turgut Reis*. Altın Kitaplar, İstanbul.
- Halikarnas Balıkçısı (1969). *Deniz Gurbetçileri*. Remzi Kitabevi, İstanbul.
- Halikarnas Balıkçısı (1971). *Anadolu'nun Sesi*. Yeditepe Yayınları, İstanbul.
- Halikarnas Balıkçısı (1972a). *Ege'den*. Milliyet Yayınları, b.y.
- Halikarnas Balıkçısı (1972b). *Hey Koca Yurt*. Hürriyet Yayınları, İstanbul.
- Halikarnas Balıkçısı (1973). *Gençlik Denizlerinde*. Hürriyet Yayınları, İstanbul.
- Halikarnas Balıkçısı (1980). *Merhaba Anadolu*. Bilgi Yayınevi, Ankara.
- Halikarnas Balıkçısı (1981). *Düşün Yazıları*. Bilgi Yayınevi, Ankara.
- Halikarnas Balıkçısı (1982a). *Altuncu Kıta Akdeniz*. Bilgi Yayınevi, Ankara.
- Halikarnas Balıkçısı (1983). *Sonsuzluk Sessiz Büyür*. Bilgi Yayınevi, Ankara.
- Halikarnas Balıkçısı (1992). *Arşipel*. Bilgi Yayınevi, Ankara.
- Halikarnas Balıkçısı (1996). *Bulamaç*. Bilgi Yayınevi, Ankara.
- Halikarnas Balıkçısı (2002). *İmbat Serinliği*. Bilgi Yayınevi, Ankara.

İkincil Kaynaklar

- Abulafia, D. (2005a). "Akdeniz Nedir?". D.Abulafia (Ed.), *Tarih Boyunca Akdeniz Uygarlıkları*. (Çev. R. Çavuş), Oğlak Yayınları, İstanbul, 11-32.
- Abulafia, D. (2005b). "Küreselleşen Akdeniz". D.Abulafia (Ed.), *Tarih Boyunca Akdeniz Uygarlıkları*. (Çev. R. Çavuş), Oğlak Yayınları, İstanbul, 283-312.
- Abulafia, D. (2012). *Büyük Deniz Akdeniz'de İnsanlık Tarihi*. (Çev. G. Çağalı Güven), Alfa, İstanbul.
- Akçura, Y. (1330). b.y. *Türk Yurdu*, 7(6): 2509-2510.
- Akgün Ünsal, F. (2020). *Türk Hümanizmi Bağlamında Mavi Anadoluculuk Hareketi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale.
- Aktulum, K. (2011). *Metinlerarasılık- Göstergelerarasılık*. Kanguru Yayınları, Ankara.
- Aktunç, H. (2001). "Son Bin Fen ya da Halikarnas Balıkcısı'nın Sarmal Yaşamı". F. Şerifoğlu (Ed.), *Son Bin Fen Halikarnas Balıkcısı'nın Sarmal Yaşamı*. YKY, İstanbul, 7-34.
- Akyıldız, K. (2004). "Mavi Anadoluculuk". U. Kocabaşoğlu (Ed.), *Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce Modernleşme ve Batıcılık*. İletişim Yayınları, İstanbul, 465-481.
- Alangu, T. (1965). "Halikarnas Balıkcısı". *Cumhuriyetten Sonra Hikâye ve Roman*. İstanbul Matbaası, İstanbul, 303-326.
- Alangu, T. (1968). *Ömer Seyfeddin- Ülkücü Bir Yazarın Romanı*-. May Yayınları, İstanbul, 286.
- And, M. (1962). *Dionisos ve Anadolu Köylüsü*. Elif Yayınları, İstanbul.
- Arıkan, Z. (2016). "Henri Pirenne ve Fernand Braudel'e Göre Akdeniz". A.Y Kaya, A. Sabuktay, D. Akyaalçın Kaya ve E. Akpınar (Ed.), *Akdeniz Tarihi, Kültürü ve Siyaseti "Çoğulluğu ve Faklılığı İçeren Bir Birlik Özlemi"*. İzmir Akdeniz Akademisi Tarih Kitaplığı-3, İzmir, 39-50.
- Arseven, T. (2021). "Halikarnas Balıkcısı'nda Deniz Motifleri ve Poseidon". *Folklor Edebiyat*, 27(3): 705-720.
- Atabay, M. (2008). "Anadoluculuk". *Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce Milliyetçilik*. T. Bora (Ed.), *Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce Milliyetçilik*. İletişim Yayınları, İstanbul.
- Ayla, A. (1962). *Yahya Kemal -Kendi Ağzından Fikirleri ve Sanat Görüşleri-*, Ajans Türk Matbaası, Ankara.
- Aytaç, G. (2010). "Thomas Mann'ın Akdeniz Seyahati Örneğinde Alman Edebiyatında Akdeniz". *Akdeniz'de Edebiyat Edebiyatta Akdenizlilik*, 7-11 Nisan 2010, Alanya, 19-23.
- Ayverdi, Ü.H. (2021). *Akdenizli Bir Yazar: Halikarnas Balıkcısı (Musa Cevat Şakir Kabaağaçlı)'nın Düşünsel Metinlerinin Yaşlanma Teması Kapsamında İncelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Akdeniz Üniversitesi Akdeniz Uygarlıkları Araştırma Enstitüsü, Antalya.

- Bachelard, G. (2006). *Su ve Düşler*. (Çev. O. Kunal). YKY, İstanbul.
- Banarlı, N.S. (1960). *Yahya Kemal'in Hatıraları*, Yahya Kemal Enstitüsü Neşriyatı, İstanbul.
- Batur, E. (1998). "Enis Batur: Romantik Bürokrat". L. Behmoaras (Ed.), *Akdenizlilik, Kimlik ve Entelektüalizm Üzerine...Yüzyıl Sonu Tanıklıkları*. Sel Yayıncılık, İstanbul, 98-111.
- Batur, S. (1973). "Anılarda Büyüyen". *Yeditepe Sanat Dergisi Halikarnas Balıkcısı için Özel Sayı*, 206: 9,12.
- Bayladı, D. (2003). *Uygarlıklar Kavşağı Anadolu*. Say Yayınları, İstanbul.
- Bekir, İ. (1973). "İlhami Bekir'den Hüsamettin Bozok'a Mektup". *Yeditepe Sanat Dergisi Halikarnas Balıkcısı için Özel Sayı*, 206: 8.
- Belge, M. (2020a). "Halikarnas Balıkcısı ve Mavi Anadolu". *Edebiyat Üstüne Yazılar*. İletişim Yayınları, İstanbul, 274-279.
- Belge, M. (2020b). "Mavi Anadolu Hümanizmi". *Edebiyat Üstüne Yazılar*. İletişim Yayınları, İstanbul, 280-287.
- Belli, O. (2001). *Anadolu Tanrıçaları*. Promete Yay., İstanbul.
- Berens, E.M. (2017). *Antik Yunan Efsaneleri ve Roma Mitleri*. Natilus Yayıncılık, İzmir.
- Berk, İ. (1981). "Halikarnas Balıkcısı". *Türk Dili*, XLII (352): 590-593.
- Berk, İ. (2004). *Şifalı Otlar Kitabı*. YKY, İstanbul.
- Bora, T. (2017). *Cereyanlar Türkiye'de Siyasî İdeolojiler*, İletişim Yayınları, İstanbul.
- Borak, S. (2002). *Halikarnas Balıkcısı ve Bir Duruşmanın Öyküsü*. Bilgi Yayınevi, Ankara.
- Borges, J. L. (2016). *Düşsel Varlıklar Kitabı*. (Çev. C. Üster), İletişim Yayınları, İstanbul.
- Bostan, İ. (1989). "Akdeniz". *TDV İslâm Ansiklopedisi*, İstanbul, 2: 229-231.
- Bouchard, N (2014). "Dreaming the 'Great Sea': European Discourses on the Mediterranean and Their Reception in the Arab and Islamic World". *Mediterranean Review*, 7: 53-82.
- Bradford, E. (2004). *Akdeniz [bir denizin portresi]*. (Çev. A. Fethi), İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul.
- Braudel, F. (1992). *Tarih Üzerine Yazılar*. (Çev. M. A. Kılıçbay), İmge Kitabevi, İstanbul.
- Braudel, F. (2017). *II. Felipe Döneminde Akdeniz ve Akdeniz Dünyası*. (Çev. M. A. Kılıçbay), Doğubatı Yayınları, İstanbul.
- Braudel, F. (2021a). "Akdeniz". F. Braudel (Ed.), *Akdeniz Mekân, Tarih, İnsanlar ve Miras*. (Çev.N. Erkurt ve A. Derman), Metis Yayınları, İstanbul, 9-12.
- Braudel, F. (2021b). "Toprak". F. Braudel (Ed.), *Akdeniz Mekân, Tarih, İnsanlar ve Miras*. (Çev.N. Erkurt ve A. Derman), Metis Yayınları, İstanbul, 15-33.
- Braudel, F. (2021c). "Deniz". F. Braudel (Ed.), *Akdeniz Mekân, Tarih, İnsanlar ve Miras*. (Çev. N. Erkurt ve A. Derman), Metis Yayınları, İstanbul, 34-54.

- Braudel, F. (2021d). "Tarih". F. Braudel (Ed.), *Akdeniz Mekân, Tarih, İnsanlar ve Miras*. (Çev. N. Erkurt ve A. Derman), Metis Yayınları, İstanbul, 97-116.
- Broodbank, C. (2016). *Orta Deniz'in Yapımı Başlangıçtan Klasik Dünya'nın Doğuşuna Kadar Akdeniz'in Tarihi*. (Çev. E. Kılıç), Koç Üniversitesi Yayınları Akmed, İstanbul.
- Cambazoğlu S. ve Erdoğan M. (2021). *Akdeniz'in Ebedi Genci Halikarnas Balıkçısı*. Bodrum Deniz Müzesi Yayınları, Muğla.
- Campbell, J. (1995). *İlkel Mitoloji*. (Çev. K.Emiroğlu), İmge Kitabevi, Ankara.
- Campbell, J. (2010). "Babanın Gönülünü Alma". *Kahramanın Sonsuz Yolculuğu*. (Çev. S. Gürses), Kabalıcı Yayınları, İstanbul, 144-170.
- Campbell, J. (2020). *Tanrıçalar ve Tanrıça'nın Dönüşümleri*. (Çev. N. Küçük), İthaki Yayınları, İstanbul.
- Cevdet Kudret (1977). "Bodrum Sürgünü I 'Mavi Sürgün' Olayı". *Bir Bakıma*. İnkılâp ve Aka Kitabevleri, Ankara, 310-331.
- Cevdet Kudret (1977). "Bodrum Sürgünü II Akdeniz'i Yeniden Yaratan Adam". *Bir Bakıma*. İnkılâp ve Aka Kitabevleri, Ankara, 332-339.
- Christopher D. (2014). *Canavarlar (Garip Yaratıklar Kitabı)*. (Çev. N. Elhüseyni), YKY, İstanbul.
- Cooke, M. (2010). "Mediterranean Thinking: From Netizen to Medizen". *Geographical Review*, 89: 290-300.
- Cox, George William (1983). *An Introduction to the Science of Comparative Mythology and Folklore*. Kegan Paul Trench, Londra.
- Crowley, R. (2008). *İmparatorların Denizi Akdeniz*. (Çev. C. Taşcıoğlu), April, Ankara.
- Çetinkaya, H. (2002). "Sadece Bir Merhaba". *Halikarnas Balıkçısı ve Bir Duruşmanın Öyküsü*. Bilgi Yayınevi, Ankara.
- Daniş, N. S. (1973). "Sana Benden de Bir Merhaba". *Yeditepe Sanat Dergisi Halikarnas Balıkçısı için Özel Sayı*, 206: 3.
- Deveci, Ü. (2018). "Hüsn ü Aşk'taki Kitonyen Unsurların İşlevselliği". *MCBÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 16(1): 609-624.
- Devrim, Ş. (2010). *Şakir Paşa Ailesi*. Doğan Kitap, İstanbul.
- Doğan, M. (1971a). "Bir Soy Şair". *Dost Dergisi Halikarnas Balıkçısı Özel Sayısı*, 80: 3.
- Doğan, M. (1971b). "balıkçıyla bir gece". *Dost Dergisi Halikarnas Balıkçısı Özel Sayısı*, 80: 13.
- Doğan, M. H. (1998a). *Şimdi Uzaklardasın*. Adam Yayıncılık, İstanbul.
- Doğan, M. H. (1998b). "Halikarnas Balıkçısı'nın Romancılığı". *Halikarnas Balıkçısı Günleri*, 17-18 Ekim 1998, Bodrum, 33-40.
- Doğan, M. H. (2001). "Halikarnas Balıkçısı". *Anılarla Balıkçıya Merhaba*. D. Türkdoğan (drl.). Bodrum Ajans Kitapları, Muğla.

- Driessen, H. (1999). "Pre- And Post-Braudelian Conceptions of the Mediterranean Area. The Puzzle of Boundaries". *Narodna umjetnost: Croatian Journal of Ethnology and Folklore Research*, 36(1): 53-63.
- Duby, G. (2021). "Miras". F. Braudel (Ed.), *Akdeniz Mekân, Tarih, İnsanlar ve Miras*. (Çev. N. Erkurt ve A. Derman), Metis Yayınları, İstanbul, 265-281.
- Durrell, L. (2008). *Mekân Ruhu Akdeniz Yazıları*. Can Yayınları, İstanbul.
- Eco, U. (1998). "Umberto Eco: Her roman cevap bekleyen aşk mektubudur.". L. Behmoaras (Ed.), *Akdenizlilik, Kimlik ve Entelektüalizm Üzerine...Yüzyıl Sonu Tanıklıkları*. Sel Yayıncılık, İstanbul, 67-78.
- Ekşigil, A. (2017). "İklim-i Cazibedarımız' Akdeniz". *Toplumsal Tarih*, 280: 74-83.
- Eliade, M. (1992). *İmgeler Simgeler*. (Çev. M. A. Kılıçbay), Gece Yayınları, Ankara.
- Eliade, M. (1994). *Ebedî Dönüş Mitosu*. (Çev. A. N. Babaoğlu), Okuyan Us Yayınları, İstanbul.
- Erdoğan, M. (2018). *Dört Efsane Çevreci*. Cenova Yayınları, İstanbul.
- Ergül, S.T. (2014). "Dil, Siyaset ve Edebi Eleştiri Bağlamında Mavi Anadolu Hareketi". *Tarih Okulu Dergisi*, XIX: 1-22.
- Erhat, A. (1971). "azra erhat'ın bodrum'dan katkısı". *Dost Dergisi Halikarnas Balıkçısı Özel Sayısı*, 80: 10.
- Erhat, A. (1973). "Halikarnas Balıkçısı". *Yeni Ufuklar*, 242: 9-11.
- Erhat, A. (1978a). "Akdenizin İnsanı". *Sevgi Yönetimi*. Çağdaş Yayınları, İstanbul, 191-200.
- Erhat, A. (1978b). "Homerosoğulları". *Sevgi Yönetimi*. Çağdaş Yayınları, İstanbul, 250-266.
- Erhat, A. (1978c). "İki Total İnsan: Halikarnas Balıkçısı ile Sabahattin Eyuboğlu". *Sevgi Yönetimi*. Çağdaş Yayınları, İstanbul, 178-191.
- Erhat, A. (1980). "Halikarnas Balıkçısı'nda Sözlü Gelenek, Yazılı Gelenek". *Türk Dili*, XLI (344): 275-282.
- Erhat, A. (1981). "Halikarnas Balıkçısı Ahiliğin Kaynağını Araştırıyor". *Düşün Yazıları*. Bilgi Yayınevi, Ankara, 33-35.
- Erhat, A. (1982). "Halikarnas Balıkçısı'nın Düşüncesinde Özgürlük ve Özgünlük". *Dönemeç Halikarnas Balıkçısı Özel Sayısı*, 59/60: 10-13.
- Erhat, A. (1997). "Anadolu'yu Dile Getirmek". *Mavi Anadolu*. İnkılâp, İstanbul, 11-17.
- Erhat, A. (2011). *Mitoloji Sözlüğü*. Remzi Kitabevi, İstanbul.
- Erhat, A. (2022). *Mavi Yolculuk*. Can Yayınları, İstanbul.
- Erner Binark, N. (2000). *Şakir Paşa Köşkü Ahmet Bey ve Şakirler*. Remzi Kitabevi, İstanbul.
- Eyuboğlu, B.R. (1995). "Merhaba! (Aganta Burina Burinata)". *Kültür Yokuşu*. Bilgi Yayınevi, Ankara, 183-188.
- Eyuboğlu, B.R. (2008). *Mavi Yolculuk Defterleri*. Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul.

- Eyuboğlu, İ.Z. (2002). "Halikarnas Balıkçısı". *Halikarnas Balıkçısı ve Bir Duruşmanın Öyküsü*. Bilgi Yayınevi, Ankara.
- Eyuboğlu, S. (1973b). "Bizim Anadolu". *Mavi ve Kara*. Çan Yayınları, İstanbul, 5-10.
- Eyuboğlu, S. (1974a). "Yeni Türk Sanatçısı Ya Da Frenkten Türk'e Dönüş". *Sanat Üzerine Denemeler*. Cem Yayınevi, İstanbul, 7-18.
- Eyuboğlu, S. (1974b). "Tarih ve Türkiye Üzerine Soruşturmaya Cevap". *Sanat Üzerine Denemeler*. Cem Yayınevi, İstanbul, 544-547.
- Eyuboğlu S. ve Erhat A. (1977). *Hesiodos Eseri ve Kaynakları*. Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara.
- Faucault, M. (1988). "Öteki Mekanlara Dair". (Çev. B. Boysan ve D. Erksan). *Defter*, 4: 7-15.
- Gariper, C. (2006). "Yankısız Yönelişler: Nev Yunaniler ve Nayiler". T.S. Halman, M. İsen ve O. Horata (Ed.), *Türk Edebiyatı Tarihi 3*. T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 161-170.
- Gatha, V. K. (1998). "Venüs Khoury Ghata: Yaşam ve ölüm sevdalısı". L. Behmoaras (Ed.), *Akdenizlilik, Kimlik ve Entelektüalizm Üzerine...Yüzyıl Sonu Tanıklıkları*. Sel Yayıncılık, İstanbul, 27-36.
- Geçit, B. (2021). "Rousseau'da Doğa Durumundan Uygur Topluma Geçişin Yol Açtığı Sorunlar: Eşitsizliğin Kaynağı ve Özgürlük". *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 38: 310-336.
- Gımo, A. (2006). "Akdeniz Düşüncesi: Henri Prienne Shelomo Dov Goitein ve Fernand Braudel". K. Emiroğlu, O. Özel, E. Özveren, S. Ünsal (Ed.), *Akdeniz Dünyası Düşünce, Tarih, Görünüm*. İletişim Yayınları, İstanbul, 29-44.
- Gökalp, Z. (1942). "Dehâ'ya Doğru". *Türk Yurdu*, 26(5-6): 180-183.
- Gökalp, Z. (1976). *Türkçülüğün Esasları*. Millî Eğitim Bakanlığı Basımevi, İstanbul.
- Gökovalı, Ş. (1982). "Akdeniz'in Ebedi Gençliği ve Akdeniz'in Ebedi Genci". *Altıncı Kıtta Akdeniz*. Bilgi Yayınevi, Ankara.
- Gökovalı, Ş. (1996). "Sunarken". *Bulamaç*. Bilgi Yayınevi, Ankara.
- Gökovalı, Ş. (2002a). "Önyazi". *İmbat Serinliği*. Bilgi Yayınevi, Ankara.
- Gökovalı, Ş. (2002b). "Yazmadıkları ve Yaşamından Öykücükler". *Halikarnas Balıkçısı ve Bir Duruşmanın Öyküsü*. Bilgi Yayınevi, Ankara.
- Gökovalı, Ş. (2014). *Ben Halikarnas Balıkçısı Doğdum Sevdim Öldüm*. Tureb Yayınları, Ankara.
- Günyol, V. (1982). *daldan dala*. Adam Yayıncılık, İstanbul.
- Gönenc, T. (1971). "balıkçımın şiirleri". *Dost Dergisi Halikarnas Balıkçısı Özel Sayısı*, 80: 7-9.
- Gönenc, T. (1982). "Balıkçı ve Resim". *Dönemeç Halikarnas Balıkçısı Özel Sayısı*, 59/60: 42-45.

- Gürçaçlar, Ş. T. (2019). "Tercüme Bürosu ve bir edebiyat kanonunun oluşturulması". T.S. Halman, M. İsen ve O. Horata (Ed.), *Türk Edebiyatı Tarihi 4*. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, İzmir.
- Gürsel, N. (2016). "Akdeniz Uygurluğu". A.Y.Kaya, A.Sabuktay, D. Akyalçın Kaya, E. Akpınar (Ed.). *Akdeniz Kültürü Tarihi ve Siyaseti*. İzmir Akdeniz Akademisi, İzmir.
- Güthenke, C. 2006. "Watching the Great Sea of Beauty: Thinking the Ancient Greek Mediterranean". Princeton/ Standford Working Papers in Classics, Version 1.1., Princeton University.
- Güvemli, Z. (1943). *Yahya Kemal*, Güven Yayınevi, İstanbul.
- Halikarnas Balıkçısı (1982b). "Halikarnas Balıkçısı'ndan Mektuplar". *Türk Dili*, XLIV (362): 108-109.
- Halikarnas Balıkçısı (1982c). "Mektuplar". *Türk Dili*, XLIV (362): 47-48.
- Halikarnas Balıkçısı (1956). "Halikarnas Balıkçısı ile Kısa Bir Konuşma". *Yeditepe*, 101: 1, 6.
- Hentsch, Thierry (2008). *Hayali Doğu Batı'nın Akdenizli Doğu'ya Politik Bakışı*. (Çev. A. Bora), Metis Yayınları, İstanbul.
- Hepçilingirler, F. (1998). "Hey Koca Balıkçı!". *Halikarnas Balıkçısı Günleri*, 17-18 Ekim 1998, Bodrum, 29-32.
- Hisar, Abdülhak Şinasi (1969). *Ahmet Hâşim-Yahya Kemâl'e Veda*. Varlık Yayınları, İstanbul.
- Horden, P. ve Purcell, N. (2000). *Corrupting Sea: A Study of Mediterranean History*. Blackwell Publishers, Oxford.
- Horden, P. (2005). "Mediterranean Excuses: Historical Writing on the Mediterranean since Braudel". *History and Anthropology*, 16: 25-30.
- Huyugüzel, Ö. (2018). *Eleştiri Terimleri Sözlüğü*. Dergâh Yayınları, İstanbul.
- İşık, F. (1998). " 'Mavi Sürgün'ün 'Balıkçısı' ve Ege Uygurluğu". *Ölümünün 25. Yıldönümünde Halikarnas Balıkçısı Sempozyum Bildirileri*. 13 Ekim 1998, Antalya, 4-5.
- İşık, F. (1999). *Doğa Ana Kubaba Tanrıçaların Ege'de Buluşması*. Suna-İnan Kıraç Akdeniz Medeniyetleri Araştırma Enstitüsü, İstanbul.
- İşık, F. (2012a). "Helen Mucizesi Var mıydı?". *Uygurluk Anadolu'da Doğdu*. Ege Yayınları, İstanbul, 175-192.
- İşık, F. (2012b). "Neolitik Çağ'dan Klasik Dönem'e Anadolu-Eski Phryg Ana Tanrıçası". *Uygurluk Anadolu'da Doğdu*. Ege Yayınları, İstanbul, 337-378.
- İşın, E. (1987). "Cumhuriyet ve Hümanizm". *Gergedan*, 7: 89-92.
- İleri, S. (1976). "Halikarnas Balıkçısı'nda Doğa". *Türk Dili*, XXXIII (292): 12-17.
- İskit, S. (1939). *Türkiye'de Neşriyat Hareketleri Tarihine Bakış*. Devlet Basımevi, İstanbul.

- Kabaağaçlı, C.Ş. (2001). "Balıkçı'nın kendi kaleminden özgeçmişi". *Anılarla Balıkçıya Merhaba*. D.Türkdoğan (drl.). Bodrum Ajans Kitapları, Muğla.
- Kabaağaçlı Noonan, İ. (1998). "Babam Balıkçı". *Halikarnas Balıkçısı Günleri*, 17-18 Ekim 1998, Bodrum, 120-125.
- Kabaağaçlı Noonan, İ. (2001). "Babam Balıkçı". *Anılarla Balıkçıya Merhaba*. D. Türkdoğan (drl.). Bodrum Ajans Kitapları, Muğla, 35-40.
- Kabaağaçlı Noonan, İ. (2010). *Halikarnas Balıkçısı'nın Kızından Anılar Akın Akın*. Bilgi Yayınevi, İstanbul.
- Kahraman, S. (2018). *Ben Cevat Şakir Mavi Yolculukların Halikarnas Balıkçısı*. Genç Destek Yayınları, İstanbul.
- Kaplan, M. (1948). "Yahya Kemal'de Tarih ve Coğrafya Fikri". *Hareket*, 16.
- Kaplan, M. (1991). "Edebiyat Coğrafyası". *Nesillerin Ruhü*. Dergâh Yayınları, İstanbul.
- Kaplan, R (1998). *Klâsikler Tartışması (Başlangıç Dönemi)*, AKM Yayınları, Ankara.
- Karacasu, B. (2002). "Mavi Kemalizm". A. İnsel (Ed.). *Türk Hümanizmi ve Anadoluçuluk. Modern Türkiye'de Siyasî Düşünce Kemalizm*. İletişim Yayınları, İstanbul, 334-343.
- Karahan, B. (2002). "Yeşillenen Edebiyat Eleştirisi". *Varlık*, 1138: 28-34.
- Karaoğlu, Y. K. (2010). "Yahya Kemal". *Gençlik ve Edebiyat Hatıraları*. İletişim Yayınları, İstanbul, 113-148.
- Kaya, C. (1952). *Abdülhak Hâmid'in Üzerinde Edebiyat Coğrafyası Bakımından Bir Araştırma*. Mezuniyet Tezi, İstanbul Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul.
- Kearney, R. (2012). *Yabancılar, Tanrılar ve Canavarlar*. (Çev. B. Özkul), Metis Yayınları, İstanbul.
- Kefeli, E. (2006a). *Edebiyat Coğrafyasında Akdeniz*. 3F Yayınevi, İstanbul.
- Kefeli, E. (2006b). "Ahmet Mithat Efendi'nin Romanlarında Edebiyat Coğrafyası: Acâib-i Âlem". N Esen ve E. Köroğlu (Ed.). *Merhaba Ey Muharrir! Ahmet Mithat Üzerine Eleştirel Yazılar*. Boğaziçi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 217-230.
- Kılıç, Yavuz (2015). "Hobbes, Locke ve Rousseau'da 'Doğa Durumu' Düşüncesi". *Temaşa Erciyes Üniversitesi Felsefe Bölümü Dergisi*, 2: 97-117.
- Kılıçaslan, A. G. (2010). *Halikarnas Balıkçısı'nın Hikâyesi ve Romanlarında Mitolojik Unsurlar*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Kılıçbay, M. A. (2005). "Bir Akdeniz Ütopyası: Akdeniz Birleşik Devletleri". *Doğu Batı Akdeniz Özel Sayısı*, 34: 231-238.
- Kocagöz, S. (1973). "Ölümden Korkmadı Hiç". *Yeditepe Sanat Dergisi Halikarnas Balıkçısı için Özel Sayı*, 206: 6.
- Kocagöz, S. (2023). *Bu da Geçti Yahu*. Literatür Yayınları, İstanbul.

- Koç, A. (2023). *Adalar Denizi (Ege)'nde Karasuları Sorunu Ve Dünyadan Örnekleri İle Çözüm Yolları*. Lisans Bitirme Tasarım Projesi. İTÜ Deniz Ulaştırma ve İşletme Mühendisliği Bölümü, İstanbul.
- Laabi, A. (1998). "Abdellatif Laabi: Toleransın Ajanı". L. Behmoaras (Ed.), *Akdenizlilik, Kimlik ve Entelektüalizm Üzerine...Yüzyıl Sonu Tanıklıkları*. Sel Yayıncılık, İstanbul, 37-47.
- Marino, J. A. (2011). "Mediterranean Studies and the Remarking of Pre-modern Europe". *Journal of Early Modern History* 15: 385-412.
- Matvejević, P. (1999). *Akdeniz'in Kitabı*. (Çev. T. Esmer), YKY, İstanbul.
- Moran, B. (2005). "Soylu Vahşi Olarak Kuyucaklı Yusuf". *Türk Romanına Eleştirel Bir Bakış 2*. İletişim Yayınları, İstanbul.
- Müren, Z. (2001). "O, Şu Anda Aramızdadır...". *Anılarla Balıkçıya Merhaba*. D. Türkdoğan (drl.). Bodrum Ajans Kitaplığı, Muğla.
- Necatigil, B. (2000). *100 Soruda Mitolojya*. Gerçek Yayınevi, İstanbul.
- Oğuzertem, S. (1998). "Romantik Paganizm". *Ölümünün 25. Yıldönümünde Halikarnas Balıkçısı Sempozyum Bildirileri*. 13 Ekim 1998, Antalya, 8-10.
- Oğuzertem, S. (2018). "'En Soylu Vahşi': Balıkçı'nın Yaşam Yazısının Bugünkü Anlamı". *Eleştirirken*. İletişim Yayınları, İstanbul.
- Okay, C. (2001). *Mavi Sürgün'e Doğru Halikarnas Balıkçısı'nın Bilinmeyen Yılları (1921-1928)*. Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara.
- Oktay Rifat (1973). "Sanatta Coşku Yolunu Seçmişti". *Yeditepe Sanat Dergisi Halikarnas Balıkçısı İçin Özel Sayı*, 206: 12.
- Oppermann, S. (2011). "The Fisherman of Halicarnassus's Narratives of the White Sea (the Mediterranean) Translocal Subjects, Nonlocal Connections". *Tamkang Review*, 41: 21-39.
- Orhan Kemal (1971). "Orhan Kemal Balıkçı'yı Anlatıyor". *Dost Dergisi Halikarnas Balıkçısı Özel Sayısı*, 80: 11-12.
- Orman, İ.H. (2005). *'Merhaba' Halikarnas Balıkçısı*. Bilgi Yayınevi, Ankara.
- Orman, İ.H. (2018). *Cevat Şakir'in Bodrum'u*. Bilgi Yayınevi, Ankara.
- Önal, İ.H. (1997). *Halikarnas Balıkçısı*. Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara.
- Öz, E. (2002). "Ölümünün 1. Yılında Halikarnas Balıkçısı". *Halikarnas Balıkçısı ve Bir Duruşmanın Öyküsü*. Bilgi Yayınevi, Ankara.
- Özbek, A. (2018). *Cevat Şakir Kabaağaçlı Hayatı-Eserleri-Sanatı Üzerine Bir Araştırma*. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Öztürk, F. (2014). "Halikarnas Balıkçısı'nda Doğa, Estetik ve Akdeniz Uygarlığı'nın Kaynağı: Arşipel". *Mediterranean Journal of Humanities*, IV (2): 207-213.
- Öztürk, F. (2021). "Halikarnas Balıkçısı'da Akdenizlilik Kimliği". *Kün Edebiyat ve Kültür Araştırmaları Dergisi*, 1: 43-55.

- Öztürk, Ö. H. (2005). "Akdeniz'de Kültürel Belleğin Fragmanları ve Kültürel Belleğin Taşıyıcıları: Çocuklar, Deliler, Entelektüeller". *Doğu Batı Akdeniz Özel Sayısı*, 34: 117-129.
- Özveren, E. (2006). "Giriş: Zaman İçinde Avrupa, Akdeniz Dünyası ve Antakya Üzerine Düşünceler". K. Emiroğlu, O. Özel, E. Özeren ve S. Ünsal (Ed.), *Akdeniz Dünyası, Düşünce Tarih Görünüm*. İletişim Yayınları, İstanbul, 13-26.
- Paglia, C. (2014). *Cinsel Kimlikler Nefertiti'den Emily Dickson'a Sanat ve Çöküş*. (Çev. A. Hazaryan ve F. Demirci), Epos Yayınları, Ankara.
- Pamuk, O. (1998). "Orhan Pamuk: Cihangir'deki Simyacı". L. Behmoaras (Ed.), *Akdenizlilik, Kimlik ve Entelektüalizm Üzerine... Yüzyıl Sonu Tanıklıkları*. Sel Yayıncılık, İstanbul, 112-128.
- Peng, Z. ve Peng S. (2022). "Geocriticism of the Old Man and the Sea". *Journal of Literature and Art Studies*, 12(5): 457-461.
- Roller, E. L. (2004). *Tanrıçanın İzinde, Anadolu Kybele Kültü*. (Çev. B. Avuç). Homer Kitabevi, İstanbul.
- Rousseau, J.J. (2015). *Émile*. (Çev. Y. Avuç), Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul.
- Sedat Nuri (1914). *Peyâm-ı Edebî*. 13 Kânun-ı Sâni 1329 (26 Ocak 1914).
- Sertel, M.Z. (1968). *Hatırladıklarım (1905-1950)*. Yayıncılık Matbaası, İstanbul.
- Sharpe, K. B. (2018). "Hellenism without Greeks: The Use (and Abuse) of Classical Antiquity in Turkish Nationalist Literature". *Journal of the Ottoman and Turkish Studies Association*, 5: 169-190.
- Siegfried, A. (1961). *Milletlerin Karakterleri*. Varlık Yayınları, İstanbul.
- Sivri, M. ve Kuşça, S. (2013a). "Halikarnas Balıkçısı'nın Eserlerinde Mitlerin İzleri ve Karşılaştırmalı Mitolojiye Katkısı". *Milli Folklor*, 25(97): 39-52.
- Sivri, M. ve Köylü, I. (2013b). "Karşılaştırmalı Edebiyat ve Mitoloji İlişkisi". *Humanitas*, 2: 185-207.
- Solok, C.K. (1977). *Bir Bakıma*. İnkılâp ve Aka Basımevi, İstanbul.
- Steal, N. (1989). *Edebiyata Dair*. Meb Yayınları, İstanbul.
- Strauss, C. L. (2018). *Mit ve Anlam*. (Çev. G.Y. Demir), İthaki Yayınları, İstanbul.
- Şerifoğlu, Ö.F. (2001). *Son Bin Fen Halikarnas Balıkçısı'nın Sarmal Yaşamı*. YKY, İstanbul.
- Taner S. ve Tezcan Ş. (2020). *Halikarnas Balıkçısı'nın Mirası*. Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul.
- Tanju, S. (1983). *Yahya Kemal ve Halikarnas Balıkçısı*. Arpaz Matbaası, İstanbul.
- Tanju, S. (2000). *eski dostlar*. Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul.
- Tanpınar, A.H. (2019). *Yahya Kemal*. Dergâh Yayınları, İstanbul.
- Tekeli, İ. (2016). "Bir Akdeniz Üst Anlatısı İçerisinde İzmir". A. Sabuktay (Ed.), *Meltem: İzmir Akdeniz Akademisi Kitabı*, İzmir, 13-36.

- Tekeli, İ. (2018). "Akdeniz, Akdenizlilik ve Mobilite". *Meltem İzmir Akdeniz Akademisi Dergisi*, 3: 7-29.
- Témime, E. (2005). "Akdeniz Vizyonunu Yeniden Ele Almak Otuzlu Yılların Ütopyası mı?". (Çev. Y. Yılmaz), *Doğu Batı Akdeniz Özel Sayısı*, 34: 239-245.
- Tezcan, Ş. (2013). "Mavi yolculuğun gayikları ve teğneleri". T.Bora M.Karahan (Ed.), *İskelele Yanaşan... İletişim Yayınları*, İstanbul.
- Toker, Ş., Türk Edebiyatında Nev-Yunânîlik. <http://ege-edebiyat.org/docs/582.pdf> (erişim tarihi: 12.04.2023)
- Türkali, V. (2001). "Halikarnas Balıkçısı". *Anılarla Balıkçya Merhaba*. D. Türkdöğün (drl.). Bodrum Ajans Kitapları, Muğla.
- Ulu, M. (2015). *Halikarnas Balıkçısı*. Pötikare Yayınları, Ankara.
- Ulu, M. (2020). *Halikarnas Balıkçısı'nın Yolculuğu*. Bağlam Yayınları, İstanbul.
- Ülken, H.Z. (2013). *Millet ve Tarih Şuuru*. Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul.
- Üzümcü ve Koç (2017). "Ekolojik Turizm Kavramı: Fethiye Örneği". *Research Journal of Agricultural Sciences*, 10(1): 14-19.
- Vefa, Ö. (1992). "Balıkçı Haftası". *Arşipel*, Bilgi Yayınevi, Ankara.
- Vurmay, M., A. (2010). "Edebiyat, Coğrafya ve Uzam: Hardy'nin Yuvaya Dönüş Adlı Romanı". *Ankara Üniversitesi Dilve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*, 50: 207-220.
- Vogler, C. (2012). *Yazarın Yolculuğu Senaryo ve Öykü Yazımının Sırları*. (Çev. K. Şahin), Okyanus Yayınları, İstanbul.
- Williams, R. (2013). *The Fisherman of Halicarnassus*. Bilgi Yayınevi, Ankara.
- Yağcı, Ö. (2001). "Halikarnas Balıkçısı Aydınlığı". *Anılarla Balıkçya Merhaba*. D. Türkdöğün (drl.). Bodrum Ajans Kitapları, Muğla.
- Yahya Kemal. (2010). "Tevfik Fikret". *Siyasi ve Edebî Portreler*. İstanbul Fetih Cemiyeti, İstanbul, 6-10.
- Yahya Kemal, (2012). "Şiirde Otuz Senem". *Çocukluğum, Gençliğim, Siyasi ve Edebî Hatıralarım*. İstanbul Fetih Cemiyeti, İstanbul, 93-110.
- Yakup Kadri (1913). "Bir Huysuzun Defterinden". *Peyâm-ı Edebî*, 9 Kanûn-ı evvel 1329 (22 Aralık 1913).
- Yakup Kadri (1914). "Bir Huysuzun Defterinden". *Peyâm-ı Edebî*, Şubat 1329 (Şubat 1914).
- Yakup Kadri. (1920). "Hafta Musâhebesi". *İkdâm*, 8348: s.y.
- Yamaç, C. (1973). "Bulunmaz Bir Balıkçı". *Yeditepe Sanat Dergisi Halikarnas Balıkçısı için Özel Sayı*, 206: 9.
- Yamaç, C. (1992). "Yazı Hayatının Ellinci Yıldönümünü İdrak Eden Türk Edebiyatının Canlı Delikanlısı". *Arşipel*, Bilgi Yayınevi, Ankara, 15-24.
- Yaşın, M. (2018). "Edebi Mekânlar, Diller ve Kültürler Arasında Yazmak". *Kozmopoetika*. Yitik Ülke Yayınları, İstanbul, 11-41.

- Yaşın, M. (2018). "Akdeniz Adaları: Dünya Edebiyatının Çevirmenleri". *Kozmopo-etika*. Yitik Ülke Yayınları, İstanbul, 255-270.
- Yazıcı, N. (1998). *Halikarnas Balıkçısı'nın Eserlerinde Tabiat*. Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Yazıcı, N. (2002). *Halikarnas Balıkçısı'nın Eserlerinde Tabiat*. Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara.
- Yeşilova, M. (2001). Cevat Şakir Kabaağaçlı (Halikarnas Balıkçısı). *Mektuplarıyla Balıkçıya Merhaba*. D. Türkdogan (drl.). Bodrum Ajans Kitapları, Muğla.
- Yetgin, D., Yılmaz A. ve Kozak N. (2018). "Türkiye'de Turist Rehberliğinin Öncüsü: Cevat Şakir Kabaağaçlı (Halikarnas Balıkçısı)". *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 29(1): 128-138.
- Yıldırım, E. (2012). *Modern Cumhuriyetin Kimlik Arayışları: Kayıp Kimliğin Peşinde Mavi Anadoluculuk Hareketi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Yurttaş, H. (1998). "Halikarnas Balıkçısı'nda Şiirsel Söylem". *Halikarnas Balıkçısı Günleri*, 17-18 Ekim 1998, Bodrum, 22-28.
- Yücel, H. Â. (1989). *Edebiyat Tarihimizden*. İletişim Yayınları, İstanbul.
- Zoroğlu, L. (1998). "Akdeniz ve Halikarnas Balıkçısı". *Ölümünün 25. Yıldönümünde Halikarnas Balıkçısı Sempozyum Bildirileri*. 13 Ekim 1998, Antalya, 6-7.

Dizin

A	
Adonis	159, 161
Afrodite	37, 55, 156, 159, 162, 163, 166, 167, 168, 169, 214, 261, 266, 272, 273, 280, 284, 286, 290, 291
Agamemnon	143, 166, 183
Agnezi	85, 86, 87
Akçabük	204, 283, 287, 292
Akdeniz havzası	47, 49, 53, 57, 70, 119, 154, 155, 162, 167, 173
Akdenizlilik	21, 22, 26, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 42, 43, 44, 45, 55, 70, 111, 114, 265
Akdeniz medeniyeti	28, 119, 280
Akhilleus	72, 116, 131, 143, 147, 202
Aliye Berger	89
Altıncı Kıta	99, 106, 111, 112, 114, 115, 116, 117, 118, 120, 121, 147, 160, 164, 165, 171, 196, 200, 216, 225, 268, 269
Altmış Altı Bük	288, 289
Amazonlar	170, 171, 172
Anaksagoras	137, 141
Anaksimandros	137
Anaksimenes	137
Antalya	99, 101, 281
Apollon	130, 141, 156, 166, 176, 177, 178, 213, 214, 218, 239, 272
Arşipel	11, 12, 21, 23, 83, 84, 91, 93, 134, 142, 143, 155, 159, 162, 166, 167, 168, 177, 180, 251, 265, 266, 267, 268, 269, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 286, 287, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 296, 297, 298, 299, 301, 302, 305, 306, 314, 316
Artemis	125, 143, 144, 154, 156, 160, 162, 163, 164, 165, 166, 169, 170, 171, 175, 176, 177, 178, 239
Atatürk	18, 64, 66, 67, 92
Athena	156, 166, 170, 174, 178, 180, 261, 303
Atina	22, 31, 53, 70, 81, 83, 87, 116, 125, 130, 132, 133, 137, 139, 140, 141, 142, 144, 147, 153, 170, 174, 179, 303
Ayasofya	140, 278
Azra Erhat	13, 16, 22, 63, 67, 69, 70, 73, 74, 82, 85, 91, 104, 106, 122, 123, 137, 145, 152, 191, 200, 214, 217, 227, 250, 254
B	
Babiali	18, 88
Bacchus	127
Bahr-ı Sefid Havza-yı Medeniyeti	22, 47, 48, 51, 57, 61

Bardakçı Koyu 96, 283, 284
 Batı Anadolu 26, 63, 68, 69, 119, 120, 168, 272
 Bedri Rahmi Eyuboğlu 20, 73, 104
 Behçet Necatigil 152
 Bergama 54, 141, 149, 278
 Bizans 33, 65, 122, 124, 125, 126, 128, 140, 216, 278
 Bodrum 11, 16, 18, 19, 21, 22, 63, 72, 77, 81, 83, 84, 88, 91, 92, 93, 94, 96, 97, 98, 99, 100, 102, 104, 107, 108, 109, 112, 114, 186, 187, 192, 210, 212, 217, 226, 227, 228, 229, 241, 242, 244, 245, 254, 266, 271, 273, 274, 282, 283, 284, 285, 289, 290, 292, 293, 294, 295, 297, 299, 301, 302, 303, 304
 Büyükkada 77, 82, 84, 86, 87, 98, 186, 279
 Büyük İskender 69, 134, 149, 293

C-Ç

Cahiers 40, 41
Carrefour 117, 118
 Çamlıca 90, 228, 243
 Çatalhöyük 129, 156
 Çine 206, 217

D

Dante 75, 81, 97, 98, 115, 243
 Datça 285, 288, 289, 291, 294
 Demeter 156, 162, 170
 Demokritos 13, 137
 Dionisyak 24, 84, 106, 108, 211, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 221, 223, 224, 225, 226, 238, 242, 254, 259, 272, 313
 Dionysos 127, 128, 174, 178, 179, 180, 213, 214, 215, 218
 Diyojen 144

E

Ege mucizesi 150, 184
 Epiküros 137

Etrüsk 133
 Euripides 127, 130, 144

F

Fahrünnisa Zeyd 88
 Fenike 70, 153, 160
 Frigya 67, 134, 153, 155, 164, 171
 Füreyâ Koral 89, 105

G

Gazino 96, 227, 283, 294, 295
 Gılgamış 154, 180
 Girit 32, 70, 114, 116, 117, 118, 119, 120, 134, 153, 156, 164, 165, 167, 170, 173, 181, 186, 214, 233, 269
 Gökova 104, 105, 203, 268, 281, 283, 285, 286, 288, 293, 304, 305
 Grek 62, 114, 117, 130, 131, 148, 153, 154, 157, 171, 181
 Güney Anadolu 63, 101, 161, 179, 265, 272, 278, 281, 302, 304, 313, 316
 Güvercinlik 84, 266

H

Hacılar 156
 Hamdiye Hanım 88, 94, 98
 Hasan Ali Yücel 54, 62, 73
 Hatice Hanım 97, 230
 Havva 120, 156, 167, 170
 Havza edebiyatı 51, 56, 60
 Hekataios 137
 Hektor 65, 72, 147
 Hellen 40, 124, 126, 130, 132, 135, 138, 141, 142, 143, 144, 147, 176, 177, 178
 Hera 156, 166, 174, 269
 Herakles 153
 Heraklitos 16, 69, 70, 137, 138
 Herkül 27, 154, 180
 Herodot 30, 42, 122, 134, 145, 146
 Hesiod 131, 138, 153
 Hippodamos 141

Hitit 62, 65, 67, 118, 119, 120, 153, 155, 165, 171, 177, 179, 200
 Homeros 13, 48, 55, 60, 65, 69, 70, 71, 72, 97, 105, 106, 107, 112, 116, 122, 123, 130, 131, 143, 145, 146, 147, 148, 153, 164, 177, 178, 181, 202, 252, 277, 303
 Hümanizma 47, 61
 Hüsamettin Bozok 253

İ

İkaros 214
 İlyada 48, 65, 71, 130, 147, 166, 177, 178, 202, 239
 İsmet Kabağaçlı Noonan 20, 77, 86, 105, 109, 299
 İsmet Zeki Eyuboğlu 122, 269
 İstanbul 16, 18, 19, 20, 25, 26, 27, 28, 31, 48, 49, 60, 69, 72, 77, 84, 87, 88, 89, 90, 91, 95, 97, 98, 100, 104, 127, 150, 155, 176, 215, 217, 223, 225, 228, 231, 232, 242, 243, 245, 271, 279, 280, 290, 297, 302
 İstiklal Mahkemesi 11, 77, 91, 97, 218
 İştâr 156, 158, 166, 167, 180
 İyon 38, 62, 130, 131, 147, 148, 179, 293
 İyonya 22, 63, 68, 69, 70, 72, 75, 114, 118, 122, 130, 133, 136, 137, 148, 149, 150, 164, 303
 İzmir 12, 16, 77, 80, 84, 89, 91, 93, 99, 103, 105, 107, 109, 111, 116, 131, 134, 147, 170, 171, 176, 182, 193, 195, 226, 271, 289, 312

K

Karaada 207, 284, 285, 314
 Karahöyük 155
 Kartaca 26, 42, 165, 240
 Kemal Bilbaşar 20, 254
 Kentaur 200
 Kıta Yunanistan 26, 72, 113, 130, 173, 184
 Knidos 131, 167, 201, 245, 284, 286, 288, 289, 290, 291, 299, 304

Kristof Kolomb 53, 116, 126, 243
 Kronos 157, 174, 224
 Ksenofanes 137, 138
 Kültepe 155
 Kybele 154, 155, 156, 157, 159, 160, 161, 162, 163, 165, 167, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 183

L

Latin 26, 40, 41, 47, 49, 50, 51, 54, 57, 59, 62, 67, 74, 105, 118, 162, 180, 283
 Leto 131, 156, 164, 176
 Leucippe 137
 Lidya 56, 67, 121, 127, 134, 153, 164, 165, 179, 181
 Likya 130, 144, 171
 Londra Kütüphanesi 85
 Louis Bayle 99, 114, 116

M

Macellan 116, 230
 Marmara 25, 91, 245, 279
 Marmaris 204, 281, 303, 304
 Marsiyas 178, 180, 206
 Mavi Anadolu 12, 22, 61, 62, 63, 64, 66, 67, 69, 71, 72, 73, 75
 Mavi Yolculuk 18, 62, 63, 72, 73, 104
 Medusa 170
 Melih Cevdet Anday 20
 Memet Fuat 253
 Mezopotamya 70, 119, 144, 153, 154, 180
 Midas 178
 Miken 32, 121
 Milas 93, 109, 228, 297, 306
 Minoen 118, 120, 121, 164, 165, 170

N

Naci Sadullah 20, 81
 Nasreddin Hoca 144
 Nazım Hikmet 250, 251, 252
 Necati Cumalı 20, 73, 104
 Nejad Melih Devrim 89

Nereid 201
Nereus 201, 267
Niobe 176, 183

O-Ö

Odysseia 116, 117, 143, 177, 243
Odysseus 116, 117, 153, 202
Oktay Rifat 20, 122
Olympos 120, 121, 131, 140, 154, 165,
166, 167, 168, 173, 174, 175, 176,
177, 178, 179, 181, 182
Osmanlı Devleti 58, 65, 66, 122, 125,
126, 215
Oxford 11, 29, 35, 84, 87, 108
Ömer Seyfettin 60

P

Paleo Faliro (Faleron) 83
Paluko 73, 104, 292, 295, 312
Piri Reis 116
Pitagoras 137, 139
Platon 51, 70, 137, 138, 139, 140, 170
Pompidou 105, 114
Poseidon 105, 170, 202, 303, 308

R

Resimli Ay 89
Resimli Hafta 89, 91
Rhea 129, 156, 157, 170, 174
Robert Kolej 80, 82, 87, 108
Roma 26, 28, 29, 31, 33, 40, 41, 42, 44,
50, 52, 53, 59, 70, 81, 84, 85, 87,
89, 122, 140, 141, 142, 147, 153,
156, 175, 177, 290, 293

S-Ş

Sabahattin Ali 73, 104
Sabahattin Batur 20, 104, 107

Sabahattin Eyuboğlu 62, 63, 64, 65,
68, 71, 73, 74, 75, 82, 90, 104, 107,
138, 285, 289

Sabahattin Kudret Aksal 20
Samim Kocagöz 81, 82, 98, 126, 253
Sare Hanım 83, 85
Sarıköz 168
Selçuklu 125, 126
Sokrates 51, 138, 139, 140
Sümer 118, 153, 154, 158
Şadan Gökovalı 13, 14, 15, 16, 109,
193, 216
Şakir Paşa 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 256
Şirin Devrim 81, 84, 87, 88, 89, 92, 105

T

Tantalos 176, 182, 183
Thales 70, 136, 137
Truva 171, 239

Ü

Üsküdar 88, 95

V

Venüs 56, 273

Y

Yahya Kemal 47, 48, 49, 50, 51, 52,
53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 68
Yakup Kadri 47, 48, 51, 52, 55, 56,
57, 59, 60, 61
Yatağan 100, 101, 187, 203, 226, 281,
284, 299, 305
Yedi Adalar 234, 286, 287
Yunan mucizesi 52, 149, 184
Yunus Emre 75, 145, 146, 251

Z

Zekeriya Sertel 89, 91

HALIKARNAS BALIKÇISI'NIN AKDENİZ'İ

KİMLİK - KÜLTÜR - POETİKA - MEKÂN

Bir coğrafya terimi olmasının yanı sıra kültürel bir etki alanını da işaret eden Akdeniz bu yönüyle edebiyat metinlerine sınırsız yazınsal malzeme sunar. Türk edebiyatında Akdeniz'i kimliği, kültürü, mitolojisi, doğası ve içinde yaşayan insanlara sunduğu duyuş imkânlarıyla bir bütün olarak içselleştiren ve yapıtlarının merkezine yerleştiren isim Halikarnas Balıkçısı'dır. İstiklal Mahkemesi kararıyla Bodrum'a sürüldüğü 1925 yılından itibaren yaşam coğrafyası haline getirdiği Akdeniz onun için bir sembolik yeniden doğuş/öze dönüş mekânını temsil eder. Bu coğrafya ile bütünleştiği andan itibaren Balıkçı "evet" demeye yatkın kişiliği, Dionisyak meşrebi ve açıklıklar özleyen ruhu ile Akdenizli insanın prototipi haline gelir. Yazar, "Altıncı Kıta" diye adlandırıp uygarlığın beşiği olarak tanımladığı Akdeniz'de iklimin ve denizin insanlara ortak bir algı ve davranış biçimi kazandırdığı iddiasındadır. Bu iddiada Anadolu ve onun Arşipel kıyıları, Akdeniz uygarlıklar içerisinde ön plana çıkarılır. Özünü lirik poetikadan alan eserleri doğaya uyanış, yolculuk ve meçhul diyara ulaşma arzusu gibi izlekleri, düşsel varlıkların ve şiirsel bir dilin eşlik ettiği üslubuyla Akdeniz söylemini Türk edebiyatına taşır. Arşipel ise Akdeniz medeniyetinin nüvesi ve Balıkçı'nın esteteze edilmiş yaşam coğrafyası olarak eserlerde flora ve faunasıyla birlikte öncelenir. Bu kitapta yaşadığı coğrafyayla özdeşleşmiş bir yazar olarak Balıkçı'nın yaşamı ve edebiyatı arasındaki bağlantılar, Akdeniz kavramı etrafında ele alınacağı gibi her biri büyük bir anlatının parçaları niteliğindeki eserleri aracılığıyla Türk edebiyatında Akdenizli bir söylemin varlığı da tartışmaya açılacaktır.



"dün"den öğrendiklerinle
"bugün"ü yaşamak
"yarın"ları aydınlatır.

ISBN 978-625-8686-29-6



9 786258 686296